

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek.
Zapolya-utca 1-ső szám.
Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előzetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1907.

LXXVI. évfolyam. 92. szám.

Hétfő, április 22.

A nő az erkölcsi társadalomban.

Irta: Hegedűs János.

II.

Nagybecskerek, április 22.

A férfinenem kinek Istentől rendelt feladata, mert fiziológiai és pszichikai képességei is arra rendelik, hogy családot alapítson s míg ide eljut, erős, nehéz küzdelmen kell keresztülmennie, kérdem, hogy legyen-e bátorsága ily nőt oldala mellé vennie? és ha mégis van bátorsága, ez a bátorság nem észszerű, hanem bizonyos érzelmi fellobbanás, amelynek következtése: a családi meghasonlás, az elválás.

Itt van tehát megint az a bizonyos circulus vitiosus, amelyért a férfiak nem nőülnek és amelyért a nőemancipációt jogosnak hirdetik azok, akik csak a hideg külső tényeket nézik, de a bensőségével az okozatnak nem foglalkoznak.

Itt van a társadalmi nehéz megélhetésnek az oka! Hogy lehessen ott igaz vallás-erkölcsi alapon nyugvó élet, ahol az élet minden percében csak a külsőségeknek hódoló, divat szerint változó igényeket kell kielégíteni.

Hogy lehessen meg ott a lélek harmoniája, a hol a két lélek két külön erkölcsi világban él. Való tény, kifejtettem, hogy a nő fogékonyabb az elvont dolgok iránt a férfinnál, hamarabb művelődik, sajátít el, lelke könnyebben repül, de az állandóságot nékülözi; míg a férfi lélek megcsontosodottabb, nehezebben emelkedik fel, realisabb, de állandóbb. Innen van azután, hogy egyforma pörgővermek között míg a nő gyorsan emelkedik fel a tudás és általános műveltség legmagasabb fokára, addig a férfi ezt csak lassan, évek múlva éri el s ha egykoruak, míg bizonyos korban a nő már befejezetten áll tudás és műveltségben, legalább bizonyos társadalmi körben, addig ugyanazon koru s társadalmi kötelekhez tartozó férfi messze alatta áll a nőnek. Érzékük lehet egy, de tudásuk, látókörük, műveltségük eltérő.

Melyik áll erősebb alapon?! Bizony a férfi! — Mert e tekintetben olyan a nő, mint az üvegházi gyümölcs: gyorsan érett, de valódi ize nincs.

Mondám, az alsó társadalmi rendnél is fordulnak elő abnormis esetek, de azok nem az erkölcs-vallási alapra, hanem inkább az átalakult kis gazdasági viszonyokból folyó szocializmusra vezethetők vissza; de kétségtelen, hogy itt sem fordulnának elő oly mérvben, ha pór népünk leánygyermekéi más nevelésben részesülnének.

Azonban itt, szemben a közép és felső társadalmi osztályokhoz tartozó nőinknél, az erkölcsi alap tekintetében erős különbséget kell tenni.

Pór népünk egész lényé átlaga a külsőségekben omlik fel. Ki veheti tehát rossz néven itt, ha az őket gátló gazdasági és szociális viszonyok miatt, csupán érzékiségükre halgatnak! Ki az, aki meri állítani, hogy több joga van neki az élethez, mert rendezett viszonyok között él, mint annak a föld népének? Ha tehát itt —

hogy a mindennapi kifejezést használjam — a nő elbukott: az erkölcsében még nem vesztett, ő istentől rendelt jogaival élt, új életet adott s női s legfőbb női hivatásának megfelelt. Ő nem kért, nem követelt a számára előbb sem, anyaságában sem többet és mást, csak azt, hogy éljen! Es él tovább és van lelkében az istentől beléoltott, senki által nem tanított az a nemes érzés, mely készíteni fogja őt arra, hogy ha a Megváltó a Farizeus házában fog megtelepedni, oda mégyen és drága kenetnek alabastromból csinált szelencéjét elővéve, sirva fakadtan, könye hullatásával mossa Jézusának lábait és az ő fejének hajával fogja megtörölni és csókolgatni és drága kenettel bekenni.

És erre mondá Jézus, hogy az ő sok bűnei megbocsáttattak néki: mert igen szeretett és azzal bocsátja el. a te hited tégedet megtartott, eredj el békeséggel.

Ki merne kételkedni az idvezítő szavaiban?! Ki merne kételkedni abban, hogy ez az anya méhének gyümölcsét nem fogja azért az igaz erény útján nevelni?

Szemben ezzel azt mondhatják nekem, hogy ha tehát az egyszerű nőnek szabad érzelmi ösztönét követni, mért volna az tiltva a közép társadalmi osztályú nőnek, mikor az is csak ugy husból és vérből alkotott lény? Hol legyen az megírva, hogy az egyszerű pór nőnek több joga legyen élni s legfőbb női hivatását betölteni, mint más nőnek?

Hát bizony ez a kérdés jogosult is, igaz is. Nincs annak több joga az élethez, mint ennek, ha őt, mint egyszerű nőt tekintjük, ámde az élet nem csupán testiségekből, de lelkiekből, erkölcsiekből is áll. Ennek a közép társadalmi osztályú nőnek is szabad ugyan szeretnie, de szívéhez hívja segítségül az esztét. És ha ekkor is beáll az, amit az előbb elbukásnak jeleztem, akkor is az idvezítő paraboláját hozom fel: ennek több adatott, nagyobb adóssággal terhelte és mégis begyógyen a Farizeus házába és ugyanazt teszi a mesterrel, amit ama másik nő, akkor ennek is ugyanazt fogja mondani Jézus, mint a másikkal!

Felmerül azonban a kérdés, hogy juthat-e egy művelt, okos, tanult nő azon helyzetbe, amikor ha bár esztét hívta is segítségül szíve vágyódásához, hogy elbukjék.

Eponnál domborodik ki harmadik állításom, hogy a mai kort az erkölcsatlenség korának lehet nevezni.

Rátok zudítom lelkem összes mérgét, haragomnak minden dühét, rátok te büszke férfi faj! Te az erősebb nem; te a világot uraló gögös despota! Te mai kor — hazám mai — férfi ivadéka, te, aki alkotsz száz világot s egy szavaddal ugyanazt ledöntöd! Te vagy az erkölcsstelen, nem a nő! Vagy tán azt hiszed, hogy csak az az erkölcsstelen, ki érzelméről megfeledkezett, aki érzékiségén uralkodni nem tudott? Csalódsz hiu fajzat! Az az erkölcsstelen, akinek mást mond a szája, mint amit diktál a szíve vagy az esze; az az erkölcsstelen, aki jobb

meggyőződése ellenére vall, tesz, hirdet olyant, melynek szíve, lelke ellentmond; az erkölcsstelen, aki csak azért, mert a divat úgy kívánja, vagy hogy a hatalmasok árnyékában sütkérezhessék, megtagadja hitét, elvét, istenét!

E pontnál két egyenjogu tél küzd az ész fegyverével. Értzi a férfi, hogy ellenfele így győzhetetlen, előveszi a szívéhez szóló szavakat, hazug ajakkal mást esküszik, mint amit szíve érez, esze diktál, de ő győzni vágy s a nő, ki míg eszére hallgatott, míg egyenjogusított fegyverekkel küzdött, uralta a harctér, le van győzve, ha a férfi hazudta szívéhez intézett vallomást meghallgatta s ekkor azután zarándokolhat a mi Urunk Jézus Krisztushoz a Farizeus házába!

A büszke férfi pedig újabb diadala mámorában fennen hirdeti, hogy rossz férfiak sem volnának, ha rossz nők nem lennének!

Az izraelita nőegylet közgyűlése.

— április 22.

A nagybecskereki izraelita nőegylet tegnap, vasárnap délután 4 órakor tartotta az évi rendes közgyűlést a hitközségi irodában Winter Katalin elnöklésével s a tagok nagyszámu jelenlétében. A hitközségi előjáróságot Weisz Izidor, a Ferenc József-rend lovagja képviselte.

Miután az elnök üdvözölte a megjelenteket, Löffler Jónás titkár bejelentette az általa szerkesztett évi jelentést, amely részletesen beszámol az egyesület jótékony tevékenységéről.

A zárszámadások konstatálják, hogy az egyelet bevétele 4262 kor. 36 fillér, kiadása 4226 kor. 87 fillér, pénzmaradványa 236 kor. 49 fillér és vagyona 21851 kor. 87 fillér volt az év végén.

A számvizsgáló-bizottság jelentésének felolvasása után, a közgyűlés az évi jelentést tetészelel fogadta és az egylet vezetőségének a jól kiérdemelt felmentvényt megszavazta.

Weisz Izidor, a hitközségi előjáróság képviselője lendületes szavakban az előjáróság köszönetét és elismerését fejezte ki az egylet vezetőségének magasatos és az emberszeretet által vezérelt sikeres működéséért, mire a napi-rend harmadik tárgya a választmány kiegészítése következett, melyet Spiegel Etika, dr. Hubert Zsigmondné és Engelsmann Lajosné urhölgyekből álló szavazatszedő-bizottság közreműködésével ejtettek meg.

Nagy élénkséggel és buzgó korteskedéssel titkos szavazás útján megválasztattak:

Eckfeld Mórna, Eibenschütz Geróné, Finkelstein Zsigmondné, Fleischberger Jakabné, dr. Hubert Zsigmondné, Kurländer Imréné, Löwy Ignácné, Mocsányi Rikárdné, Reisz Sándorné, Sajóviz Sománé, dr. Stern Lázárné, Strelinger Márkné, dr. Steiner Gyuláné, dr. Sándor Mihálné és Temmer Salamonné urnók 2 évi időtartamra.

Ezután felolvasták Billitz Jánosné levelét, melyben a pénztárosi tisztségről lemond.

A közgyűlés a buzgó és önzetlen, érdemekben gazdag pénztárosnő visszalépését nagy sajnálattal tudomásul vette s az elnökön indítványára elhatározta, hogy Billitz Jánosnénak az egylet körül kiérdemelt elvülhetlen érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti és elismerésének jeléül megválasztja örökös tiszteletbeli választmányi taggá.

Az ilyképpen váratlanul megfűresedett pénztáros tisztségre Mayer Henrikné urnó, eddigi ellenőrt, ellenőrré pedig Eckstein Vilmosné urnót választották meg közfelkiáltással, kik az állásokat el is fogadták.

Az állandóan esapon tartott

Szent-István sörön

kivül kapható naponta friss

müncheni Spatenbräu

Marcoin Jenő kaszinó-vendéglősnél.

Most az elnök indítványozta, hogy boldogult Eisenstädter Julia volt elnök emlékének megőrzésére az egyet törzsvagyonából egy 500 koronáról szóló alapítvány létesíttessék, melynek kamatai a megboldogult elhunyt napján a szegények közt felosztassák.

Miután az indítványt egyhangulag elfogadták, a közgyűlés az elnök és a hitközségi képviselő elnökével véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gödördő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt gödördő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünneppon délután 2 órától este 10 óráig.

Április 26. Rendkívüli megyei közgyűlés.

Április 27. Kórházi biz. ülés.

Április 27. Jótékony négyelet közgyűlése.

Május 13. Közigazgatási bizottság. ülés.

— Személyi hir. Botka Béla főispán és Jankó Ágoston alispán ma visszaérkeztek Nagybecskerekre.

— A megyei áll. választmány. Torontálvármegye állandó választmánya ma délután kezdte meg az április 25-iki rendkívüli megyei közgyűlés tárgyainak előkészítését.

— A fumei kormányzó ltthon. Gróf Nádkó Sándor fumei kormányzó, több napi tartózkodásra nagyszentmiklósi uradalmára haza érkezett.

— Államsegély. A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter a torontáljózseffalvai állami elemi iskola felszerelésére 800 korona államsegélyt utalványozott.

— Új körorvos. Csókán a körorvosi választás alkalmával egyhangulag dr. Nagy Imre gyulai orvost választották meg körorvosnak.

— Jegyzői helyettesítés. Lászlóffy János óbessenyői jegyző megrongált egészsége helyreállítására céljából hosszabb szabadságot vett és ez idő alatt Hunyár Mátyás kisteremiei jegyző fogja Óbessenyőn a jegyzői teendőket ellátni.

— A szabad liceumból. A nagybecskereki szabad liceum tegnap az országos gyermekvédő liga javára rendezett felolvasást az állami polgári és felsőkereskedelmi iskola dísztermében. Az előadó ezuttal Knyaszkó Lajos, a helybeli felsőkereskedelmi iskola igazgatója, a szabad liceum lelkes és érdemes vezetője volt, aki Velencéről tartott előadást vetített képekkel. Az előadó a Velencére vonatkozó óriási anyagot olyan könnyedén és áttekinthetően dolgozta föl, hogy a hallgatóság tiszta képet nyerhetett a lagunák városáról. Előadásának tartalmát három részre osztotta. Az első részben Velence történetét és jelenét ismertette, a másodikban Velence művészetét, kapcsolatban az olasz művészettel s a híres olasz művészek műveit mutatta be. Mindezt színesen könnyedén és világosan tárta a hallgatóság elé, úgy hogy nemcsak tanulmányos, de élvezetes is volt az előadás s a nagy számú közönség zajos ovációban részesítette a kitűnő előadót.

— Elhunyt tanító. Elete virágában, 28 éves korában ragadta el a halál a nagybecskereki áll. iskolák tanító karának egyik kiválóan derék és törekvő fiatal tagját, Okányi Józsefet, ki tegnap délután hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Az elhunyt a Felvidéken, Trancsénban községben kezdte meg oly hamar véget ért pályáját, majd néhány év előtt a szomszéd Felső-Muzslya községbe került tanítónak, ahol ügy buzgalma és kiváló eredményű működése által teljes mértékben kiérdemelte a tanügyi hatóság megalapozását. Kitűnő munkásságának elismerésül a jelen tanév elején a nagybecskereki állami iskolához helyezték át és az Eötvös utcai iskolánál létesített új osztály vezetésével bízták meg. A tél folyamán Okányi influenzába esett, de az ambiciózus fiatal tanító ennek dacára is folytatta munkásságát, míg a gyilkos kór megtámadta szervezetét és halálra sorvasztotta. Halálát özvegy édesanyja és menyasszonya, Kiss Sarolta urhözgy. helybeli állami óvóór-gyászolja. Temetése holnap délután 3 órakor megy végbe a rk. temető halottas házából. Az orvosjelölt gyászmissza pedig holnap délelőtt 9 órakor lesz. A nagybecskereki állami tanítók gyászjelentésben tudatják kar társuk elhunytát.

— Adományok a torontáli múzeumnak. Ismeretes, hogy a vármegye alispánja lelkes főhívással fordult a megye közönségéhez, hogy a tulajdonukban levő történelmi emlékeket, muzeumi tárgyakat adományozzák örök megőrzésre a létesítendő vármegyei múzeumnak. A főhívásnak már mutatkozik a fogantatja s most jelentkeztek az első adományozók több értékes tárggyal.

Az egyik adományozó ö. v. Karátsonyi Manóné urnő, aki két képet adományozott a múzeumnak. Mindkét kép a szabadságharc idejéből való s Daniel nagybecskereki festő Iváncsi nevű tanítványának művészi becsü munkája. Az egyik kép egy Hunyadi-huszárt ábrázol sötét, dolmányban tollas kalappal, a másik egy szerb csapatvezető képe. A képeknek érdekes története is van, amely a következő: A képek festője Iváncsi novoszeleői koresmáros fia, aki a szabadságharc előtt tanult Danielnél Nagybecskereken, a szabadságharc idején otthon volt és a Karátsonyiházban tartózkodott. Akkor érkeztek meg egy napon a Hunyadi-huszárok s Karátsonyinnál szálltak meg. A festői alakok megtetszettek Iváncsinak s egyiküket — egy nagyváradi fiút — leskizelte, azután pedig megfestette s a képet Karátsonyinnak adta. Alig tették ki a lábukat a községből a Hunyadi-huszárok, a szerbek vonu tak be mintegy 3-400 an. A szerbek is Karátsonyinnál szállásolták el magukat s a vezetőjük az ő vendégük volt. Az érdekes fejti szálás szerb megragadta a festő figyelmét s egy ebéd alkalmával a szomszéd szobából észrevétlenül leszította, később pedig megfestette. A két ellenfél képe azután Karátsonyik tulajdonában maradt s most az agg urnő a történelmi nevezetességű és torontáli vonatkozású képeket lelkes szíjjel odaadta a létesítendő vármegyei múzeumnak.

A másik adományozó Parchetich István rudnai jegyző. Ő édes atyjának, Parchetich Hugó 48-as honvéd őrnagy és kormánybiztosnak rávonatkozó értékes okmányait ajánlotta fő a torontáli múzeumnak.

A két adományozót bizonyára sűrűn fogják most követni a többiek s hihető, hogy a múzeum már megnyitáskor gazdag tárháza lesz a történelmi és muzeumi tárgyaknak.

— A sorozások eredménye a vármegyében. A vármegyében megejtett sorozásokról ujabbán a következő jelentéseket kaptuk:

Nagykikinda városában 590 hadköteles közül 115-öt találtak alkalmasnak a katonai szolgálatra, 316 alkalmatlan volt, részint engedélyvel, részint anélkül 159 hadköteles volt távol, ezek közül 75 Amerikába vándorolt.

A törökkanizsai járásból a behívott 1206 hadköteles közül 384 vált be. Ezekben kívül besoroztak még 2 érvényes önkéntest és 5 hároméves önkéntest és 10 idegen állításköteles legényt. Összesen tehát 401 fiatalembert találtak alkalmasnak a katonai szolgálatra.

— Halálozás. Joánovics István nagykikindai volt kir. törvénytörési jegyző neje, született Sztojko-Olga 65 éves korában agyszélülés következtében Nagyikindán meghalt.

— Véres tánc. Tegnap délután a vásártéren levő Berkeszer Janos-féle kocsmahelyiségben tánc volt, amely véres veszekedéssel végződött. A tánc hevében ugyanis Mrgity Péter kovácssegéd összeváltkozott Gera Gergelyvel és Gera Dezsővel — persze asszony miatt. — Az összeszólalkozásnak aztán az lett a vége, hogy Gera Gergely és Gera Dezső zsebkésekkel reátamadtak Mrgity Péterre és oly alaposan összeszurkálták, hogy sebeivel jó ideig nyomni fogja az agyát. A késelők ellen a büntető eljárást megindították.

— Az árvízveszedelem. A vármegye vízmentén fekvő községeinél az árvízveszedelem csökkent, amennyiben az eső és a szél megállt. Borcsánál és Bányosnál a víz hét centimétert apadt s ha tovább nem esik az eső, a veszedelem teljesen elmúlik.

Pancsova város tóparti része még veszedelemben van, de kétszáz ember éjjel nappal dolgozik a töltésénél s a veszedelmet sikerülni fog elhárítani.

Titelenről riasztó hírek jöttek a Tisza áradásáról, amely Titelen kívül Rudófsgrád községet is fenyegeti. A veszély azonban itt is szűnőben van, mert a Tisza spád s a szél elállott.

A Béga még mindig árad s Nagybecskereken is emelkedett a vízállás, úgy hogy az előtött bégaparti kertekben a víz növekedett. Veszedelem azonban nincs. A mai vízállás különben a következő:

Kostély + 134; Kiszető + 112; Temesvár + 48; Itebe + 75; Béga-szentgyörgy + 126; Nagybecskerek + 187; Écskai zsilip-allomás 75 65; Béga-toroki zsilip 75 59.

— Tűz egy ovodában. Mint Szerbecsánáról jelentik, a múlt hét egyik napján este 10 órakor az ottani ovodában tűz támadt, mely az akkori

szeles időjárással könnyen veszélylyé válhatott volna. Az éjjeli őrök éberségének köszönhető, hogy a tűz nem kaphatott erőre s mielőtt nagyobb arányokat ölthetett volna, eloltották.

— Elevenen eltemetve. Bolgár-Telepen a napokban gyermekek játszottak a községben lévő homokgödör kezelésében és míg a többi gyermek a gödör tetején vígan ugrándozott, addig egy kis fiúcska lement a gödörbe s ott játszott és homokot ásott. Alig játszott az azonban egy kis ideig, mikor egyszerre leszakadt a gödör teteje s eltemette a kis fiúcskát és mire segítség érkezett, a szerencsétlen gyermek meghalt.

— Munkássors. Mint Nagyikindáról jelentik, súlyos baleset történt az ottani Bohn-féle téglagyárban. Bajszásky Dobrovojev 15 éves munkás jobb kezét ugyanis mielőtt a sajtóteremben dolgozott, a cserépsajtológép fogaskereke elkapta s az egész kezét tőből lemetszette. A vizsgálatot megindították, hogy kit terhel a szerencsétlenségért felelősség.

— Tolvaj házastárs. Valkányról írják, hogy Klaity Dóka fiatal szerb menyecske feljelentést tett az ottani csendőrségnél, a múlt héten egyik nap, amíg ő hazulról távol volt, a vele együtt élő Konstantin Nasztor fiatal román legény a lakását feltörte és elvitte összes ág- és ruhaneműjét. A tolvaj házastársat nyomozzák.

— Leány-csempészet a Dunán. Mint Pancsováról jelentik, egy belgrád leánycsempész 3 leányt szállított Oravicáról Belgrádba. A lékekufár Pancsován csónakra rakta az élő portékát s úgy vitte át a Dunán. Hirsch Gyula rendőr-őrmester nesztét vette a csempészetnek, de az átszállítást már nem tudta megakadályozni. Mivel azonban a közvetítők Pancsován laknak, azok ellen megindították az eljárást.

Bármilyen különbözők is a szenvedések, kevés megbetegedésre alkotott a természet olyan tökéletes gyógyeszközt, mint amilyet a Ferencz József keserűvíz képez. Kérjük határozottan Ferencz József keserűvizet és ne fogadjon el semmilyen más csekély értékű terméket. (3)

Külső használatra. Testrészek fájdalmai, csu- zos és közvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle sóborszesz”-szal gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 1.90 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (4)

A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller) igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 37 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közhvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóha-folyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerről jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben 80 fillér, 1 korona 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

Évtizedek óta elismert páratlan használatos. 4 (392-3004)

Színház és Irodalom.

Heti műsor:

Április 22. Hétfő: A válas utjai (ujdonság).

Április 23. Kedd: Suhanc.

Április 24. Szerda: Az ember tragédiája.

Április 25. Csütörtök: Cassanova.

Április 26. Péntek: Salome (ujdonság). — A paraszt-

b-estület.

Április 27. Szombat: Szép Ilonka (ujdonság).

* Harmadik előadás. Az idei tavaszi színiévad ellen nem lehet panasz a direktornak. Mindegy héten van két-három zsufolt háza, sőt szombaton és vasárnapon — mint most — két napon három telt háza is.

Szombaton Szulamithra telt meg a színház, bizonyossággal annak, hogy a szép muzsikanak, ha még oly régi is, mindig van közönsége. Sajnos, hogy az előadás nem mindenben volt kifogástalan s főleg a zenekar figyelmetlen játéka zavarta az előadást, sőt egyes helyeken — mint például Szulamith keserveinél — egészen elrontotta. Szerencsére a karnak volt egy-két igen szép szabatos énekesnő s az egyes főbb szerepek javították az előadást. Iy Kaposi Józsa, Gáthy Kálmán és Csolnákosi Gyula pompás éneke élvezetes volt, de jó volt Révész Ilonka és Telekán Valér is. Remete és Heltai a kőr-jelenet tönkremókázták.

Vasárnap délután a „Rab Mátyás” ment telt ház előtt az eddigi szereplőkkel jó előadásban, este pedig ugyancsak zsúfolt ház előtt a „Vig özvegy”, amelynek muzsikája ugyálszik egész Magyarországon és Ausztriában mindig telt házat csinál ma is. A címszerepet ezúttal Révész Ilonka játszotta, akinek bajossága, grációzus játéka feledtetni az énekét. Remete Danilo gróf szerepében kifogástalan volt, de a többi szereplők is csak Polgár Károly ellen lehet kifogás erőltetett és túlzott viccelődései miatt, amelyek talán a karzatnak tetszenek, de egyébként, higye el, az egész színház boszankodott rajtuk. Csak javára válnék Polgárnak, ha mértéket tartana. Az előadás különben jó volt s tegnap a zenekar is megfelelt feladatának. A közönség az egész este szívesen tapsolt az előadóknak, sőt Révész Ilonkának tisztelői gyönyörű virágkosárral kedveskedtek.

(8-s)

* A suhanc, Konti József bájos zenéjű eredeti operetteje került színre kedden Révész Ilonkával a címszerepben. Míg a többi szerepek Csorna Terus, Rományi Mária, Heltay, Telekán és Gózon kezében lesznek.

* Az ember tragédiája szerdán este lesz műsoron, a legkiválóbb szereposztásban. Adámot Gózon Béla, Évát Jászay Olga és Lucifert Remete Géza fogják játszani. Míg a társulat valamennyi tagja kisebb-nagyobb szerepet játszik a nagy személyzeti klasszikus műben.

* A „Magyar szocializmus”. Irta: dr. Király Péter. (Hegedűs és Sándor kiadása Debrecen) A könyv egy előszóval és 15 fejezetből áll. Az első fejezetben megmagyarázza a szerző a „szocializmus” szónak értelmét és jelentőségét; aztán a következő fejezetekben a szocializmust, a magyar paraszt sorsát és jellemét, az általános, egyenlítő, közszegényekénti szavazati jogot, a szociális közérzetet, a kir. ügyészi, bírói intézményeket, a nők szocializmusát, szociális egyenlőséget, nemzeti hadsereget, végül a szocializmus politikáját ismeretli, tárgyalja és méltatja. A könyv ára 3 korona és kapható minden könyvkereskedésben.

* A „Zenélő Magyarországnak” zeneműfolyóiratnak már megjelent a 332-ik kedvet kötet füzet, egyben annak 56-ik évnegyedének kezdő száma. Az új évnegyed e száma, mint rendszeren, érdekes zeneműjónságokkal bővelkedik. Tartalmazza pedig: I. „Egy nap a stájer hegyekben” című eredeti kedvet stájer népdallamok felhasználásával összeállított ügyes egyveleget. II. Illéssy Gyula jónsvú népdalköltőnek remek új nótáját „Temetnek a falu végén”. III. Lakatos Lajosnak talp alá való ropogós „Reneš csárdás”-át. Az ügyes folyóiratot, mely ma már majd csaknem minden magyar zenecsálád zongoráján feltalálható, felesleges ajánlanunk. Gazdag, értékes tartalma és mesés olcsó ára önmagát ajánlja — csak még annyit azoknak, kik nem ismernék, hogy egy negyed évben 6 új gazdag tartalmu 12 oldalas füzet jelenik meg — s így a legszebb zeneműjónságokat kapja érte az előfizető 3 korona negyedévi előfizetésért. Előfizetések a „Zenélő Magyarországnak” (Klöcker Ede) zeneműkiadóhivatalához Budapest, VIII. József-körut 24. intézendők hol az eddigi 55 évnegyed bármelyike is megrendelhető.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház Justh Gyula elnöklésével tartott mai ülésén folytatta a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

A mai vita során a 17-ik szakasznál Csernoch János szombati módosításához Okolicsányi László még egy módosítást csatol. A szakasznak ezt a mondatát: „A tanítónak a magyar nemzethez való ragaszkodás szellemében kell tanítani” — így kívánja módosítani:

„És a magyar nemzethez való tartozást, valamint magyar szellemben tartozik tanítani.”

Pop Csicsó István tiltakozik ez ellen a módosítás ellen, mert ennek politikai célzata van

Apponyi Albert gróf miután konstataja, hogy a magyar nyelv államnyelv s annak érdekében nem kell külön politikát folytatni, kijelenti, hogy hozzájárul ugy Csernoch, mint Okolicsányi, valamint Zachariásnak az iskolafentartók kötelezettségeire vonatkozó módosításaihoz.

A Ház erre Vertán Endre előadó hozzászólása után a szakaszt Csernoch, Okolicsányi és Zachariás módosításával elfogadja.

A 18-ik szakasznál Bozóky Árpád arról beszél, hogy a nemzetiségi törvényt el kell törölni s egyben némi módosítást kíván.

Vlád Aurél azt javasolja, hogy a szakaszt hagyják el.

Nagy György az erdélyi románokról kezd beszélni.

Elnök: Tessék a 18-ik szakaszról beszélni.

Nagy György: Majd mindjárt rátérek. Azután pedig folytatja s az erdélyi román papok telekkönyvi igazításairól szól.

Elnök: De ez már csak nem tartozik ide.

Nagy György belátja az elnök igazát s hamarosan kijelenti, hogy a szakaszt elfogadja.

Bozóky Árpád, majd mások beszélnek ezután

Az ülés folyik.

A prágai királynapok.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Prágából sürgönyzik, a király tegnap reggel 8 órakor csöndes misét hallgatott, melyet Skrbenszky biboros hercegérsek celebrált a palota kápolnájában. Este hat órakor udvari ebéd volt, a sötétség beálltakor pedig a Ferencrakodópartot, valamint a szomszédos utcákat fényesen kivilágították.

Kossuth Ferenc egészsége.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter állapota tartósan javul, úgy hogy néhány nap alatt ismét teljesen helyreáll az egészsége.

A hírlapírók gyűlése.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete tegnap tartotta az évi rendes közgyűlést Heltai Ferenc elnöklésével. A közgyűlésen elfogadták az igazgatóság jelentését, a zárószámadásokat és költségvetést s elhatározta a közgyűlés, hogy az intézet tagjainak nyugdíját 1911-től kezdődőleg 2400 koronára emeli föl. A közgyűlés az intézet tiszteltbeli tagjának megválasztotta Apponyi Albert gróft. A gyűlés után a Pannoniában ebéd volt, a melyen számos felköszöntő hangzott el.

Eduard király látogatásai.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni hivatalos körökből eredő jelentések szerint Eduard angol király a nyár folyamán meglátogatja a görög királyt, azután pedig a cárt. Ugyanez a jelentés mondja, hogy a király az olasz királyi párt meghívta Londonba.

A vasutasok fizetésrendezése.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A vasutasok országos szövetségének központi vezetősége tegnap ülést tartott, amelyen Batthyányi Tivadar gróf hosszabb beszédet mondott. A beszédében hangsúlyozta, hogy a vasutasok fizetésrendezése soron van és sokkal jobb lesz, mint a milyenre az ellenzék az 1904. évi vasutas-sztrájk alkalmával kötelezte magát. A gyűlés azután nagyon viharos folyású volt, mert Lengyel Zoltánnak ügyészi működését kritizálták s óriási felháborodással tiltakoztak az ellen, hogy Lengyel mint ügyvéd, a szerencsétlenül járt vasutasok évjáradékából részt biztosított magának ügyvédi honoráriumképen.

Gyárosok a kivándorlás ellen.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti táv.) A gyáripárosok országos szövetsége tegnap gyűlést tartott, amelyen a kivándorlás kérdésével foglalkozott. A szövetség a kivándorlás megállítására több határozatot fogadott el, amelyet javaslatképpen a kormányhoz terjeszt.

Orosz események.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Moszkvából sürgönyzik, az atkarski kerületben parasztzavargások törtek ki. A helyszínére tegnap nagyszámú katonaság ment.

Áprilisi havazás.

Budapest, április 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országos meteorológiai intézet-hez érkezett jelentések szerint Körmöcbányán és környékén, továbbá Rutka vidékén ma reggel ismét havazás volt. A havazás a heves északi szél mellett valóságos hóvihar jellegű volt.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	17.00	—
Buza (májusra 1907.)	17.00	—
Rozs (áprilisra 1907.)	14.18	—
Zab (áprilisra 1907.)	15.40	—
Zab (okt. 1907)	13.43	—
Tengeri (májusra 1907.)	11.00	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1906. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsovárol: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zsombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 8 óra 30 p.
Pancsovárol: reggel 8 óra 27 p.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
Béga-szentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra 33 perc.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovárol: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalifalva—Pancsova és Alibánra: reggel 3 óra 33 p.
Zsombolya: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 33 p.
Béga-szentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az alant jegyzett számu zálogtárgyak lejárta és az 1884. évi XIV. t.-cz. értelmében 1907. évi május hó 14-én d. e. 9 órakor alulirt intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek. — Ezen zálogok kiváltása vagy meghosszabbítása 1907. évi május hó 12-éig d. e. 12 óráig eszközölhető.

Nagybecskereki

kézi zálogkölcson intézet.

399-1.1
47, 58, 120, 43, 94, 555, 942, 72, 1378, 561, 620, 911, 2112, 461, 629, 924, 56, 79, 93, 3211, 12, 322, 428, 649, 858, 4136, 876, 5175, 271, 79, 883, 6041, 113, 37, 212, 85, 334, 519, 930, 45, 7052, 176, 219, 50, 388, 89, 99, 507, 58, 754, 841, 70, 8021, 95, 205, 23, 344, 50, 434, 525, 47, 97, 99, 848, 961, 9054, 126, 209, 58, 62, 536, 66, 978, 10153, 203, 4, 427, 508, 657, 781, 92, 844, 95, 924, 57, 11162, 329, 73, 89, 96, 536, 72, 617, 44, 47, 855, 92, 12011, 104, 12, 16, 57, 249, 52, 312, 37, 60, 596, 614, 47, 82, 739, 71, 83, 805, 7, 907, 8, 17, 67, 76, 83, 13045, 148, 70, 82, 209, 37, 43, 333, 73, 528, 78, 633, 89, 712, 14, 37, 826, 53, 78, 925, 31, 14007, 9, 30, 88, 102, 39, 52, 260, 58, 316, 23, 73, 434, 70, 514, 605, 27, 32, 47, 68, 82, 98, 99, 705, 8, 22, 51, 92, 830, 34, 73, 98, 960, 68, 15038, 114, 230, 79, 90, 302, 10, 27, 40, 41, 76, 72, 93, 94, 461, 68, 512, 28, 46, 66, 612, 22, 35, 43, 48, 52, 58, 65, 89, 704, 47, 49, 78, 805, 19, 47, 64, 67, 78, 902, 6, 19, 30, 35, 80, 83, 16025, 159, 200, 01, 19, 33, 60, 79, 311, 49, 59, 410, 16, 17, 61, 79, 570, 84, 619, 81, 701, 801, 23, 942, 64, 71, 17037, 39, 47, 72, 83, 91, 94, 96, 119, 24, 28, 59, 61, 62, 77, 99, 218, 19, 21, 29, 30, 50, 55, 56, 308, 13, 32, 36, 415, 39, 72, 526, 691, 85, 97, 611, 78, 79, 81, 84, 96, 717, 21, 54, 55, 56, 60, 65, 66, 79, 96, 806, 7, 21, 51, 58, 63, 79, 86, 87, 940, 47, 95, 18026, 64, 65, 66, 87, 114, 16, 27, 35, 45, 58, 76, 85, 203, 15, 23, 24, 36, 38, 53, 56, 65, 68, 86, 88, 90, 304, 6, 7, 10, 11, 21, 44, 68, 414, 48, 55, 60, 63, 76, 91, 505, 6, 11, 32, 34, 45, 70, 85, 615, 19, 21, 40, 49, 61, 62, 70, 87, 708, 12, 14, 26, 31, 33, 50, 55, 66, 70, 79, 81, 84, 85, 86, 88, 805, 14, 19, 20, 28, 40, 42, 45, 54, 56, 59, 67, 71, 73, 74, 80, 85, 92, 93, 96, 903, 7, 13, 18.

